

Stockholm, den 13 december 2021

Justitiedepartementet
Enheten för immaterialrätt och
transporträtt
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Remissvar över promemorian Upphovsrätten på den digitala inre marknaden (Ds 2021:30)

Bifogat översändes Internationella Handelskammarens (ICC) remissvar till Justitiedepartementets promemoria Upphovsrätten på den digitala inre marknaden (DS 2021:30) innehållande förslag till författningsförändringar med anledning av EU:s direktiv om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden.

ICC:s främsta uppgift är att främja den internationella handeln och underlätta för företag att möta de möjligheter som följer med en ökad globalisering. En viktig förutsättning för den internationella handeln är skyddet för immateriella rättigheter. Vid lagstiftning på detta område är det dock av stor vikt att lagstiftningen så långt möjligt blir enhetlig och ej så betungande för marknadens aktörer att den internationella handeln hämmas. Syftet med skyddet och de intressen som ligger till grund för införande av nya bestämmelser bör m.a.o. vid utformningen vägas mot de kostnader och olägenheter som dessa medför för aktörerna på marknaden. Detta gäller självfallet även EU:s inre marknad – en princip som särskilt gör sig påmind vid införande av EU-direktivet i medlemsländernas nationella rätt – eftersom direktivets bestämmelser i många avseenden riskerar ge upphov till olika tolkningar. För näringslivet kan vikten av förutsebarhet och likartade regler inte nog betonas och Sverige bör därför sträva efter att vid uppenbara tveksamheter i hur direktivet ska tolkas vid utformningen av lagtext, utforma dessa så nära direktivtexten som möjligt och ge utrymme för harmonisering via ytterst EU-domstolen. Det sagda utesluter inte förtydliganden och exemplifieringar av uppenbar karaktär inom ramen för direktivet för att underlätta tolkning och tillämpning för marknadens aktörer.

ICC har i tidigare yttranden till det bakomliggande EU-direktivet framfört synpunkter till vissa för ICC särskilt viktiga frågor och bestämmelser, varför nu lämnade synpunkter – förutom att utgöra yttrande till Justitiedepartementets promemoria med lagförslag till nationell implementering – i många avseenden har utformats med utgångspunkt från och komplement till dessa yttranden.

Avtalslicenser

Som anges i promemorian syftar bestämmelserna i artikel 12 i direktivet till att säkerställa att en medlemsstat ska kunna ha regler som underlättar kollektiv licensiering av upphovsrätt men att samtidigt ställa vissa grundläggande krav på sådana licensordningar.

Ett krav enligt direktivet är att lämpliga och effektiva informationsåtgärder vidtas för att informera rättsinnehavarna om möjligheten för den kollektiva förvaltningsorganisationen att licensiera verk eller andra alster, om den licensiering som sker genom avtalslicenser och om vilka möjligheter som står till förfogande för en rättighetshavare som vill undanta verk eller andra alster från avtalslicensieringssystemet. ICC får i denna del uttrycka en viss tvekan till de i promemorian gjorda uttalandena om att avtalslicensordningen som utgångspunkt är väl känd i Sverige och att behovet av de informationsåtgärder som föreskrivs i direktivet inte är lika stora som i andra länder där det inte tidigare har förekommit kollektiv licensiering med utsträckt verkan. I den föreslagna bestämmelsen i 12 a § i lagen om kollektiv förvaltning av upphovsrätt anges att en kollektiv förvaltningsorganisation ska tillhandahålla information till rättighetshavare i de angivna delarna. ICC förordar att de två i direktivet använda begreppen "lämplig" respektive "effektiv" tas med i bestämmelsen.

ICC förordar i denna del också att den i artikel 12 p. 3 c angivna rätten för rättsinnehavare att "undanta sina verk eller andra alster från det licensieringssystem som inrättats i enlighet med denna artikel" även i den svenska lagregeln uttrycks som just en rätt till detta och inte, som nu föreslås, som en rätt att "meddela förbud mot användning som annars omfattas av sådana avtal".

En ny rättighet för presspublikationer

I ICC:s tidigare yttranden till departementet har vikten av förutsebarhet betonats och att medlemsstater implementerar den nya närstående rättigheten på ett likartat sätt. ICC konstaterar att Justitiedepartementet har föreslagit en implementering som åtföljer direktivets lydelse till stor del vilket välkomnas då en likartad tillämpning underlättar för den internationella handeln. ICC ställer sig därför bakom det nuvarande förslaget.

Upphovsrättsligt ansvar för vissa leverantörer av onlinetjänster

En viktig förutsättning för den internationella handeln är skyddet för immateriella rättigheter varför ICC överlag ställer sig positiv till genomförandet av artikel 17 i EU:s nya upphovsrättsdirektiv. ICC kan också konstatera att departementet gett gehör för en stor del av ICC:s tidigare kommentarer avseende implementeringen av artikel 17 och de kommentarer som lämnats den 3 december 2019 respektive den 1 september 2020. ICC avser därför inte att återupprepa tidigare synpunkter. Däremot finns det fortsatt lagstiftningsförslag som riskerar att leda till rättsosäkerhet och ICC vill särskilt betona vikten av ett harmoniserat regelverk på upphovsrättens område.

En mer harmoniserad implementering

ICC:s övergripande utgångspunkt är att Sverige bör hålla sig till en implementering som är nära det av EU beslutade direktivet och dess bestämmelser. Det minskar behovet av framtida prövningar i

EU-domstolen och gör det lättare för internationella företag att förstå och tillämpa reglerna. Som ICC tidigare har framfört i yttranden till departementet, skulle åtskillnader i implementeringen mellan olika medlemsstater kunna ha en negativ inverkan på den inre marknadens funktion. En mer minimalistisk implementering vore att föredra då majoriteten av de europeiska länderna har valt en implementering som avseende artikel 17 är mer lik direktivets artiklar. Dessutom är detta viktigt för att nå direktivets syfte – att underlätta klarering av rättigheter och anpassa upphovsrätten till den digitala marknaden.

I sitt nuvarande förslag har Justitiedepartementet lagt stor vikt vid EU-kommissionens vägledning för implementering av artikel 17 från juni 2021 samt generaladvokatens förslag till avgörande i det ännu inte prövade mål C-401/19 (Polen mot parlamentet och rådet). Skarp kritik har riktats mot kommissionens vägledning då kommissionen uttolkar direktivet efter dess antagande, vilket inte är förenligt med EU:s lagstiftningsprocess. Även Sverige har varit kritiskt mot agerandet. Mot denna bakgrund är det anmärkningsvärt att frånsteg görs från en minimalistisk implementering av direktivet till förmån för en implementering som i högre grad baseras på kommissionens vägledning. Det bör också noteras att kommissionens vägledning inte heller är bindande för medlemsstaterna.

Stora anpassningar har därtill gjorts till generaladvokatens förslag till avgörande i Polen-målet trots att detta inte ännu har prövats av EU-domstolen. Det är därför problematiskt att Justitiedepartementet har lagt så stor vikt vid generaladvokatens bedömningar och att författningskommentaren innehåller så pass många hänvisningar till generaladvokatens förslag. Detta riskerar att leda till att förarbetena blir obsoleta kort efter att lagstiftningen trätt i kraft i och med EU-domstolens avgörande.

Mot bakgrund av ovan förordar ICC en lagtext med tillhörande författningskommentar som är så nära direktivet som möjligt och där mindre vikt läggs vid EU-kommissionens vägledning och generaladvokatens förslag till avgörande.

Delningstjänster som omfattas

I författningskommentaren framhålls att upphovsrättsdirektivet anser att reglera de största, ofta globala, tjänsterna samt att det föreslagna 6 b kap. enbart gäller för de mycket stora delningstjänsterna (s. 283 respektive s. 136). Artikel 17 har förvisso förhandlats utifrån dagens dominerande aktörer men tillämpningsområdet kan inte endast baseras på relativa kriterier så som mängden tillgängliggjort innehåll i förhållande till andra delningstjänster. Tvärtom framgår av skäl 63 att hänsyn ska tas till t.ex. tjänstens publik och antalet filer som användarna laddat upp, utan att begreppen relativiseras. Samma resonemang framgår av lättnadsreglerna för startups där t.ex. antalet unika besökare anges i absoluta tal. Det torde inte heller finnas något utrymme för medlemsstaterna att utvidga eller minska tillämpningsområdet för artikel 2.6 vilket skulle kunna bli följden av departementets nuvarande formuleringar.

Om endast de största och/eller globala tjänsterna skulle omfattas av reglerna, skulle lätnadsreglerna i artikel 17.6 (nu föreslagna 52 m §) vara överflödiga, vilket ytterligare talar emot departementets tolkning. Därtill har anpassningar gjorts i utformningen av direktivet för mindre företag genom den proportionalitetsbedömning som ingår i ansvarsreglerna. Som framgår av skäl 65 ska flera faktorer påverka vilka åtgärder som krävs av delningstjänsterna, där bland annat storleken på tjänsten är av avgörande vikt för att regelverket inte ska bli alltför betungande och kostsamt för mindre och mellanstora företag. ICC har också tidigare betonat vikten av denna proportionalitetsbedömning och välkomnar att bedömningen tydligt framgår i den nu föreslagna 52 l §.

Ett av direktivets syften var att åtgärda konkurrensproblemen som uppstår då vissa tjänster har tydliga ansvarsregler och ingår licensavtal, medan andra utnyttjar påstådda kryphål och väljer att inte klarera rättigheter – vad som brukar kallas för *value gap*. Genom breda definitioner och tolkningar som omfattar majoriteten av tjänster undviks *value gap* eftersom tjänsterna då konkurrerar på samma villkor och har samma regler. Detta skapar även en mer förutsebar lagstiftning.

Att endast de marknadsdominerande tjänsteleverantörer vars verksamhet typiskt sett är global ska omfattas av definitionen framgår därtill endast av författningskommentarerna och inte av lagtexten vilket riskerar att skapa rättsosäkerhet om vilka aktörer som *de facto* omfattas. Detta inte minst mot bakgrund att motsvarande begränsning saknas i direktivet. Dessa formuleringar i författningskommentaren bör därför utgå.

Tillämpningsområdet 52 i § URL

För att underlätta för en fungerande inre marknad bör regeringen implementera direktivet så nära dess bestämmelser som möjligt. Det innebär också att direktivets artiklar bör vara utgångspunkten vid utformning av den svenska lagtexten och att skälen bör nyttjas som utfyllande tolkning i författningskommentaren. Enligt ICC:s mening torde en sådan lagstiftningsteknik också vara att föredra utifrån EU-domstolens praxis och svensk lagstiftningstradition.

Detta har särskilt bäring på den av Justitiedepartementet föreslagna 52 i § URL som *dels* baseras på definitionen av onlineleverantör av delningstjänster för innehåll som återfinns i artikel 2.6 i direktivet, *dels* på delar av skäl 62.

Genom att införa delar av skälen direkt i lagtext skapas en svårläst bestämmelse. Vidare riskerar det att leda till en rättsosäkerhet kring värderingen mellan direktivets artiklar respektive skäl där artiklarna enligt ICC:s mening bör tillmätas större betydelse. ICC föreslår därför att 52 i § URL renodlas till att motsvara definitionen i artikel 2.6 i direktivet och att delen från skäl 62 utgår i enlighet med nedan.

Justitiedepartementets föreslagna lydelse

52 i §

Detta kapitel gäller för sådana informationssamhällets tjänster som har som ett huvudsyfte att lagra och ge allmänheten tillgång till en stor mängd verk som laddats upp online av tjänsternas användare, om

1. tjänsteleverantören ordnar och marknadsför verken i vinstsyfte, och
2. tjänsten spelar en viktig roll på innehållsmarknaden genom att konkurrera med andra slags onlinetjänster för innehåll.

ICC:s föreslagna lydelse

52 i §

Detta kapitel gäller för sådana informationssamhällets tjänster som har som ett huvudsyfte att lagra och ge allmänheten tillgång till en stor mängd verk som laddats upp online av tjänsternas användare om tjänsteleverantören ordnar och marknadsför verken i vinstsyfte.

En stor mängd upphovsrättsligt skyddat innehåll

ICC har vid ett flertal tillfällen betonat vikten av en upphovsrätt som är anpassad för dagens digitala verklighet. Den nya lagstiftningen kommer troligtvis att gälla under lång tid framöver och det är viktigt att reglerna också kan omfatta framtida aktörer och områden. Det är därför viktigt att den nya regleringen inte endast fokuserar på befintliga aktörer och dagens sätt att konsumera immateriella rättigheter.

För att omfattas av artikel 17 krävs att delningstjänsterna ska ge allmänheten tillgång till "en stor mängd" upphovsrättsligt skyddat innehåll. Vidare framgår av författningskommentaren att delningstjänsten ska tillgängliggöra en mängd verk som "anses vara stor i förhållande till andra tjänster" för delning av innehåll (s. 283). Detta relativa krav återfinns dock varken i artikel 17 eller i skäl 63 som närmare berör kravet på stor mängd varför det saknas stöd för att införa ett sådant krav i den svenska regleringen.

Kravet kan dessutom uppfattas som motsägelsefullt då departementet också framhåller att tillämpningen av den nya regleringen inte förutsätter att det vid tidpunkten för bedömningen finns en redan etablerad konkurrerande innehållstjänst på området i fråga (s. 284). Detsamma borde gälla för delningstjänster.

En konsekvens av kriteriet "anses vara stor i förhållande till andra delningstjänster" skulle också kunna vara att en tjänst som i dag anses kvalificerad för att träffas av artikeln inte skulle göra detta i en framtid, enbart av skälet att konkurrerande tjänster kommit att tillgängliggöra än mer skyddat innehåll. Detta stämmer dåligt överens med artikel 17.6, som föreslås genomföras genom 52 m §.

Formuleringen att delningstjänsten ska tillgängliggöra en mängd verk som anses vara stor i förhållande till andra tjänster för delning av innehåll, bör därför tas bort.

Livesändningar

I departementets förslag omfattas inte livesändningar av de nya ansvarsreglerna. Detta trots att livesändningar inte behandlades som en särskild innehållskategori i den politiska processen kring artikel 17. Majoriteten av övriga medlemsstater har valt att *inte* uttryckligen undanta livesändningar i deras respektive föreslagna lagstiftningar och Danmark har valt att uttryckligen förtydliga att livesändningar omfattas av regleringen.

Tjänster för livesändningar återfinns inte i den exempelkatalog i artikel 2.6 andra stycket för tjänster som undantas från artikel 17 vilket ytterligare talar emot en sådan tolkning. Livesändningar blir också en allt större del av innehållsmarknaden och nya tjänster som Bambuser och Twitch har snabbt växt fram. För att upphovsrättslagstiftningen som nu införs även ska kunna tillämpas i framtiden bör inte regeringen uttryckligen undanta livesändningar från tillämpningsområdet.

Det nuvarande förslaget från Justitiedepartementet skulle också kunna leda till att delningstjänster som både lagrar och livesänder upphovsrättsligt skyddat innehåll omfattas av ansvarsreglerna medan tjänster som endast livesänder motsvarande innehåll, inte kommer att omfattas. Detta vore en olycklig åtskillnad såväl ur ett teknikneutralt perspektiv som ett konkurrensrättsligt eftersom det riskerar att leda till *value gap* och därigenom motverka upphovsrättsdirektivets syfte.

Sammanfattningsvis får det anses föreligga en rättslig osäkerhet huruvida livesändningar omfattas av artikel 17 varför regeringen bör avhålla sig från att tydligt ta ställning i frågan. ICC förordar att denna tolkning lämnas åt EU-domstolen och att formuleringarna i författningskommentarerna om att livesändningar inte omfattas följaktligen bör utgå.

Inskränkningar i upphovsrätten

I artikel 17.7 i direktivet fastslås att medlemsstaterna ska säkerställa inskränkningar för upphovsrättsligt skyddat innehåll som nyttjas för citat, kritik, recensioner och i karikatyr-, parodi- eller pastischsyfte. Som Justitiedepartementet konstaterar finns det redan idag i svensk rätt utrymme för att med stöd av en inskränkning citera ur verk, också för syften som rör kritik och recensioner, samt för att använda verk i bland annat parodiskt syfte (s. 164). Dessa inskränkningar är generellt tillämpliga och kommer även att omfatta delningstjänster varför det saknas skäl att särreglera inskränkningarna för delningstjänster så som föreslås i 52 p § 1 st.

För att nå en så teknikneutral och generell reglering som möjligt bör 52 p § 1 st. därför tas bort till förmån för de redan befintliga inskränkningarna i upphovsrättslagen.

Nya regler om överlåtelse av upphovsrätt

Från ICC:s perspektiv är det viktigt att påpeka att upphovsrättsligt skyddade prestationer används i nästan alla typer av företag och de flesta typer av branscher och att reglering av upphovsrättsliga avtalsfrågor därför får en påverkan på många företags affärsmässiga villkor. Eftersom den övervägande andelen av alla företag har verksamhet i mer än ett land uppstår det stora problem

för företagen om villkoren ser väldigt olika ut i olika länder. ICC vill framhålla att detta är viktigt för den svenska lagstiftaren att beakta när man ska föreslå konkreta svenska regler till implementering av artiklarna 18–23 ("Ersättningskapitlet"). Oaktat utredningens påpekanden (s. 180) om att direktivet inte avser att fullständigt harmonisera medlemsstaternas lagar på området och att det nationella handlingsutrymmet bitvis är väldigt omfattande, får ICC därför understryka betydelsen av att så långt som det är möjligt undvika svenska särlösningar på detta område. Även när det gäller dessa frågor bör lagstiftaren ha i åtanke det grundläggande behovet av att tillse att det skapas en fungerande inre marknad även för handel med upphovsrättsligt skyddade verk eller prestationer.

Enligt promemorian ska de bestämmelser som införs för att genomföra artikel 18–22 i direktivet kunna åberopas av upphovspersoner eller av dessa helägda bolag. Enligt ICC bör dessa regler också kunna åberopas av ett bolag där upphovspersonen äger en majoritet och en till upphovspersonen närstående person äger en mindre andel.

Den föreslagna nya lydelsen av 29 § URL utgör ett ytterligare exempel på att den svenska lagstiftaren föreslår en svensk nationell särlösning. ICC förordar att man vid utformningen av den svenska lagstiftningen i denna del använder sig av just de begrepp som används i den underliggande bestämmelsen i artikel 18 i direktivet och undviker att, som nu har föreslagits, använda en annan term för svensk del. Huvudskälet till detta är att det som bekant är just de i direktivet använda termerna som framöver kan förväntas bli underkastade en EU-rättslig prövning och uttolkning. ICC förordar således att begreppen "lämplig" och "proportionell" tas med i den svenska lagtexten.

Det av förslagen i promemorian i denna del som ICC har starkast invändningar mot är att det föreslås att de bestämmelser som ska implementera artiklarna 19–20, alltså transparenskravet och avtalsanpassningsmekanismen (föreslagna regler i 29 § 2 st. URL och 29 a-b §§ URL), ska tillämpas retroaktivt och omfatta alla avtal som har ingåtts den 1 juli 2012 eller senare. Utifrån de handelsrättsliga huvudprinciper som har lyfts fram ovan skulle detta motverka det för företagen starka behovet av en enhetlig implementering. Som utredningen också lyfter fram (s. 186) skulle det dessutom ändra på förutsättningarna för avtalsparterna och påverka de rättigheter och skyldigheter som de har mot varandra vilket skulle strida mot den princip som gäller enligt svensk rätt om att nya obligationsrättsliga lagregler inte ska tillämpas på redan ingångna avtal och som dessutom utifrån ett EU-rättsligt perspektiv uttryckligen stadgas i artikel 26.2 i direktivet.

När nu en regel om rätt till information införs i 29 a och b § vore det bästa från företagsperspektiv om företagshemligheter inte behövde lämnas ut. Detta föreslås nu inte. Ett sätt att minska problematiken för företagen skulle då kunna vara att man i 29 a § utvidgar begränsningen i skyldigheten att lämna information till det som rimligen kan krävas. I den föreslagna utformningen av lagtexten i 29 a § står att begränsningen kan åberopas om det skulle innebära en oproportionerlig administrativ börda. Detta kan kompletteras med en skrivning om att det skulle

”medföra påtaglig risk för konkurrensskada”. Det skulle kunna vara en ventil för att skydda viktiga företagshemligheter. ICC vill också påpeka att flera av skrivningarna i förslaget till 29 a § ligger ganska långt från formuleringarna i direktivet samt påtala att det är olyckligt när den nationella lagstiftaren väljer att använda sig av andra formuleringar än de som finns i direktivet.

I direktivets artikel 19 finns ventiler för att minska att det skapas en orimlig börda på företagen till följd av transparenskravets implementering i nationell rätt. En ventil som dock saknas i förslaget till 29 a § är den tydliga möjlighet som finns i direktivet om att anpassa informationskravet ”med hänsyn till de särskilda förhållande i varje sektor”. Att som nu därför föreslås för svensk del i stället införa den här typen av krav tvärs över hela näringslivet blir enligt ICC:s uppfattning på många sätt orimligt. I texten i direktivet står ordet ”relevant” med. Åtminstone denna begränsningsventil borde tas med i lagtexten.

Slutligen får ICC i denna allmänna del framhålla att ICC menar att artiklarna 18 och 23 bör, i enlighet med vad som motsatsvis förutsätts i Artikel 23.1 i direktivet, ges dispositiv karaktär.

Återkallelse/Hävning

När det gäller implementeringen av rätten till återkallande i artikel 22 i direktivet anser ICC att den svenska lagtexten uttryckligen bör ange, i enlighet med artikel 22 p. 2 st. 4, att upphovspersonen som ett alternativ till hävning ska kunna välja att upphäva avtalets exklusiva karaktär, se förslag på lagtext nedan i anslutning till frågan om hur den erlagda ersättningen ska hanteras vid en återkallelsesituation.

I promemorian föreslås att rätten till återkallande ska inträda om upphovsmannen en rimlig tid efter överlåtelsen (vilket med den förenklade terminologi som fortfarande i dag används i upphovsrättslagen är avsett att innefatta, som ICC uppfattar det, såväl licens som överlåtelse) har uppmanat förvärvaren att utnyttja verket och förvärvaren inte inom sex månader därefter har börjat utnyttja verket eller det skyddade alstret. Det är ICC:s uppfattning att vad som är en lämplig tid, som är den i artikel 22 p. 3 använda termen, för förvärvaren att senast börja utnyttja verket eller det skyddade alstret efter det att en sådan uppmaning har mottagits, kan variera från fall till fall beroende på vad det är för typ av prestation som avtalet avser och på vilken sektor som avtalet har ingåtts inom. Med hänsyn till detta anser ICC att det är bättre att i stället använda begreppet ”lämplig tid” även i den svenska lagtexten men att kombinera detta med den föreslagna tiden om sex månader som då alltså skulle vara den kortast möjliga tidsfristen som skulle kunna uppställas innan återkallande kan ske (eller i förekommande fall innan den exklusiva karaktären på avtalet upphör).

Enligt vad som anges i promemorian bör vid en återkallelse upphovspersonen få behålla hela den ersättning som denne har erhållits som ersättning vid överlåtelsen/upplåtelsen. Rätten till återkallande kan, som också framhålls i promemorian, likställas med en hävningsrätt. Enligt allmänna avtalsrättsliga principer ska vid hävning respektive part återge dess prestationer i den

mån det är möjligt. ICC anser att allmänna avtalsrättsliga principer bör upprätthållas i möjligaste mån och att upphovspersoner inte ska ha rätt att behålla hela ersättningen när rätten till ett verk eller ett skyddat alster återkallas. Detta är också naturligt eftersom den avtalade ersättningen har satts utifrån ett tänkt utnyttjande under hela avtalsperioden och återkallelsen får till effekt att endast en del av detta utnyttjande kommer till stånd.

Justitiedepartementets föreslagna lydelse

29 d §

Om en överlåtelse som avses i 29 § första stycket innebär att förvärvaren har ensamrätt att utnyttja verket, har upphovsmannen rätt att helt eller delvis häva avtalet och behålla mottagen ersättning, om

1. förvärvaren inte utnyttjar verket efter det att en rimlig tid förflutit sedan överlåtelsen,

2. upphovsmannen därefter har uppmanat förvärvaren att utnyttja verket och förvärvaren inte inom sex månader från uppmaningen gör det, och

3. det uteblivna utnyttjandet inte till övervägande del beror på omständigheter som upphovsmannen rimligen kan förväntas avhjälpa.

ICC:s föreslagna lydelse

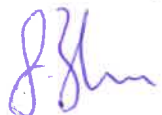
29 d §

Om en överlåtelse som avses i 29 § första stycket innebär att förvärvaren har ensamrätt att utnyttja verket, har upphovsmannen rätt att helt eller delvis häva avtalet, eller upphäva avtalets exklusiva karaktär, om

1. förvärvaren inte utnyttjar verket efter det att en rimlig tid förflutit sedan överlåtelsen,

2. upphovsmannen därefter har uppmanat förvärvaren att utnyttja verket och förvärvaren inte inom sex månader från uppmaningen gör det, och

3. det uteblivna utnyttjandet inte till övervägande del beror på omständigheter som upphovsmannen rimligen kan förväntas avhjälpa.

Susanna Zeko
Generalsekreterare ICC Sverige

Thomas Lindqvist
Vice ordförande, ICC Sveriges
Immaterialrättskommitté